

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Forbrukslån i en tid med økt økonomisk sårbarhet

Finanstilsynets forventninger til foretakene

Jo Gjedrem

Forklaringsplikt, kredittvurdering og avslagsplikt

- God rådgivning
- Grundig kredittvurdering
- Avslag der det ikke er sannsynlig at lånesøker kan oppfylle forpliktelsene
- Banken kan bli erstatningsansvarlig ved brudd på reglene

Kredittvurdering

Finansavtaleloven

Før det inngås en kredittavtale, herunder avtale om en vesentlig økning av tilgjengelig kredittbeløp, skal kredittyteren foreta en **grundig vurdering** av kundens kredittevne

Utlånsforskriften

Finansforetaket skal dokumentere at innvilgelse av lån er basert på en **forsvarlig kredittvurdering** på grunnlag av utfyllende informasjon om lånekundens inntekt, samlede gjeld og verdi på bolig dersom bolig stilles som sikkerhet

Salg av fordringer og interessekonflikter

Finansforetaksloven § 16-1 fjerde ledd

Finansforetak skal innrette sin virksomhet på en slik måte at det er liten risiko for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder eller mellom foretakets kunder, eller for kundebehandling i strid med kravene til god forretningsskikk. Finansforetak skal ha betryggende ordninger og rutiner for å identifisere og i tilfelle motvirke slike risikoforhold innenfor de ulike områder av virksomheten

Spesielt om låneagenter/finansagenter

- Mange aktører og noen store aktører
- Viktig salgs- og markedsføringskanal
- Svært aktiv markedsføring av forbrukslån

”Marknaden för låneförmedling har vuxit de senaste åren, och maktbalansen mellan långgivare och förmedlare har förskjutits till förmedlarens fördel.”

Finansinspektionens konsumentskyddsrapport 2023

Lov om låneformidling

- **Konsesjonskrav** for alle som har låneformidling til forbrukere som sin hovedvirksomhet
- Foretaket må være i stand til å oppfylle de krav som stilles i lov eller i medhold av lov
- **Krav til:**
 - Egnethet
 - God forretningsskikk
 - Forsvarlig virksomhetsstyring
 - Godtgjøringsordninger
 - Organisering av kundebehandlingen
 - Taushetsplikt mm.

Bankens ansvar

Bruk av oppdragstaker er uten innvirkning på finansforetaks plikter og ansvar overfor kunder, offentlig myndighet og andre (finansforetaksloven § 13-4 (3))

Finansagentforetak handler fullt og helt på finansforetakets ansvar (låneformidlingsloven § 1-2 c)

- Foretaket/långiver har ansvar for at agentens markedsføring av deres produkter ikke er lovstridig. Markedsføringen må kvalitetssikres og prinsippene for dette inntas i agentavtalen.
- Informasjon og rådgivning om långivers produkter må kvalitetssikres og dokumenteres.

Ulovlig utlånsvirksomhet

- **Finansforetaksloven § 2-1:**

Finansieringsvirksomhet kan bare drives av banker, kredittforetak og finansieringsforetak som etter denne loven har [tillatelse](#) til å drive slik virksomhet her i riket (...)

- **Låneformidlingsloven § 2-1:**

Låneformidlingsvirksomhet rettet mot forbrukere kan bare drives av låneformidlingsforetak med [tillatelse](#) etter § 2-2, finansagenter som er registrert hos Finanstilsynet etter reglene i § 2-3, og av foretak med adgang til å drive virksomhet her i riket etter reglene i kapittel 4.

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY